

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 579/2016-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. septembra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Jurajom Kusom, advokátska kancelária, Námestie osloboditeľov 10, Michalovce, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd oznámením Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 46135/2015-61/D/465 z 24. septembra 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. októbra 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“) vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46

ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) oznámením Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo spravodlivosti“) č. 46135/2015-61/D/465 z 24. septembra 2015 (ďalej len „napadnuté oznámenie“).

Z obsahu sťažnosti doručenej ústavnému súdu vyplýva, že sťažovateľka listom z 21. augusta 2015 podala na ministerstvo spravodlivosti podnet na podanie dovolania proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 4 To 88/2014-714 z 21. januára 2015, ktorým krajský súd zamietol odvolanie prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Michalovce (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 1 To 113/2006 z 5. septembra 2014, ktorým okresný súd oslobodil obžalovaného [REDAKOVANÉ] spod obžaloby pre skutky právne kvalifikované ako prečin sexuálneho zneužívania podľa § 202 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. V predmetnom trestnom konaní sťažovateľka vystupovala ako jedna z poškodených. Vo svojom podaní adresovanom ministerstvu spravodlivosti sťažovateľka namietala, že *„súd prvého stupňa pochybil, keď v štvrtom kole obžalovaného oslobodil spod obžaloby. Neobstojí prípadne tvrdenie súdu prvého stupňa, že bol viazaný právnym názorom odvolacieho súdu. Odvolací súd nemôže meniť skutkový stav veci. Skutkový stav veci bol náležite zistený a vykonanými dôkazmi bolo jednoznačne preukázané, že obžalovaný všetky 3 skutky spáchal tak, ako je uvedené v obžalobe. Z obsahu posledného rozhodnutia odvolacieho súdu zo dňa 23.10.2013 je zrejme, že nejde o právny názor, ale o skutkový stav veci. Súd nižšieho stupňa je viazaný len právnym názorom a nie skutkovým stavom veci.“*

Sťažovateľka tiež poukázala na *„vysoký stupeň svojvôle a arbitrárnosti“* v rozhodnutí krajského súdu, keď sa tento v namietanom rozhodnutí z 21. januára 2015 *„stotožňuje so záverom okresného súdu, že v posudzovanej veci nebolo dostatočne preukázané, že skutky sa stali tak, ako boli formulované v podanej obžalobe“*.

Sťažovateľka namietala aj skutočnosť, že na súde prvého stupňa vo veci konal a rozhodoval nezákonný sudca [REDAKOVANÉ]. Pôvodne bola totiž vec pridelená

na rozhodnutie sudcovi okresného súdu [REDAKOVANÉ], ktorý aj „vydal prvý odsudzujúci rozsudok a to dňa 25.06.2007. No Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 6. októbra 2010, sp. zn. 4Nto 8/2010-398 rozhodol, že sudca [REDAKOVANÉ] je vylúčený z úkonov trestného konania tejto trestnej veci. Dôvodom vylúčenia mala byť tá skutočnosť, že sudca [REDAKOVANÉ] má negatívny vzťah k splnomocnencovi poškodených [REDAKOVANÉ], lebo v minulosti bol disciplinárne stíhaný na jeho podnet.“. Uvedené skutočnosti sa však podľa sťažovateľky nezakladajú na pravde a v zmysle stabilizovanej judikatúry ich ani nemožno považovať za dôvody napĺňajúce zákonné podmienky pre vylúčenie sudcu z prejednávania veci podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku.

Ministerstvo spravodlivosti napadnutým oznámením z 24. septembra 2015 sťažovateľke oznámilo, že jej podnet na podanie dovolania ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „minister spravodlivosti“) odkladá. V rámci odôvodnenia ministerstvo spravodlivosti stotožnilo dôvody uvádzané sťažovateľkou v jej podnete s dovolacími dôvodmi podľa § 371 ods. 1 písm. b) a § 371 ods. 3 Trestného poriadku.

Sťažovateľka v tejto súvislosti namieta, že ministerstvo spravodlivosti sa dostalo „do vlastných rozporov“, keď argumenty sťažovateľky stotožnilo s dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku a zároveň uviedlo, že predmetným dôvodom dovolania „nie je porušenie práva na zákonného sudcu, t. j. keď vec prejednal a rozhodol iný než rozvrhom práce súdu určený sudca“. Sťažovateľka sa s prezentovaným názorom ministerstva spravodlivosti nestotožňuje a konštatuje, že takýto záver nemá ani oporu v stabilizovanej judikatúre súdov. Sťažovateľka tiež poukazuje na obligatórnu povahu dovolania podaného ministrom spravodlivosti v prípade, ak tento zistí naplnenie niektorého z dovolacích dôvodov.

Ministerstvo spravodlivosti sa tvrdeniami sťažovateľky „vôbec nezaoberalo, ale alibisticky odkázalo sťažovateľku, aby sa svojho práva domáhala podaním na ústavný súd. Sťažovateľka ako poškodená v trestnom konaní nemala oprávnenie napadnúť rozsudok súdu prvého stupňa čo do viny a trestu ani riadnym opravným prostriedkom, ani mimoriadnym

opravným prostriedkom. Čiže nemohla sa domáhať svojho práva ani podaním na ústavný súd.“

Sťažovateľka vyslovila presvedčenie, že minister spravodlivosti bol v danom prípade „*povinný podať dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21.01.2015, sp. zn. 4To/88/2014-714, ktorým odvolací súd zamietol odvolanie okresného prokurátora*“ a jeho nepodaním porušil jej označené základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V závere sťažnosti preto sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vo veci rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo [redacted], [redacted], bytom [redacted] zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, tiež v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. č. 46135/2015- 61/D/465 a jeho rozhodnutím zo dňa 24.09.2015 porušené bolo.

2. Rozhodnutie Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, č. 46135/2015-61/D/465 zo dňa 24.09.2015 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky je povinné uhradiť [redacted], [redacted], bytom [redacted], trovy právneho zastúpenia v sume 320,44 €, na účet jej právneho zástupcu JUDr. Juraja Kusa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (1/6 výpočtového základu, t. j. 127,16 € + 20 % DPH (25,43 €) = 152,59 € + režijný paušál 7,63 €, čiže dva úkony právnej služby, spolu 320,44 €).“

II.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Ústavný súd vychádzal pri posúdení sťažnosti zo svojej ustálenej judikatúry, podľa ktorej mimoriadne opravné prostriedky, ktoré sťažovateľ nemôže uplatniť osobne, nemožno považovať za účinné právne prostriedky nápravy, ktoré sú mu priamo dostupné, a ich vyčerpanie teda nie je podmienkou prípustnosti sťažnosti (napr. II. ÚS 357/06, IV. ÚS 323/07, IV. ÚS 277/08, III. ÚS 214/2010). Podnet na podanie dovolania podľa § 369 ods. 1 Trestného poriadku nie je riadnym ani mimoriadnym opravným prostriedkom a z hľadiska trestného procesného práva ho možno považovať iba za informáciu ministrovi spravodlivosti ako oprávnenému na jeho podanie, ktorá bez ďalšieho nezakladá zákonom ustanovené právne dôsledky. Ustanovenie § 369 ods. 1 Trestného poriadku neukladá

povinnosť (nevzniká právny nárok) vyhovieť podnetu. Je na úvahe ministra spravodlivosti posúdiť a rozhodnúť, či podá alebo nepodá dovolanie (táto úvaha je vylúčená iba v prípade, ak zistí, že zákonné podmienky na podanie dovolania sú splnené). Oprávnenie na podanie podnetu na podanie dovolania nemôže mať preto charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (napr. m. m. I. ÚS 585/2012, II. ÚS 268/2012, IV. ÚS 471/2011, III. ÚS 435/2010, III. ÚS 214/2010).

Z tohto dôvodu ministerstvo spravodlivosti nemohlo odložením takéhoto podania, t. j. jeho neakceptovaním spôsobiť namietané porušenie označených práv sťažovateľky. Sťažovateľka mala právo len na to, aby sa minister spravodlivosti jej podnetom zaoberal, náležite sa s ním vysporiadal a o spôsobe jeho vybavenia ju vyrozumel (napr. III. ÚS 214/2010).

V súvislosti s námietkou neodôvodnenia napadnutého oznámenia je potrebné sťažovateľke prisvedčiť v tom, že odôvodnenie obsiahnuté v napadnutom upovedomení je stručné a čiastočne tiež zmätočné. To sa týka najmä veľmi všeobecného poukazania na nekonkretizovanú judikatúru týkajúcu sa výkladu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, ale tiež neaktuálneho odkazu na možnosť podať podnet na ústavný súd podľa čl. 130 ods. 3 ústavy.

Napriek uvedeným nedostatkom však je z napadnutého oznámenia ministerstva spravodlivosti zrejmé, že ministerstvo spravodlivosti sa námietkami sťažovateľky zaoberalo a sťažovateľke dalo odpoveď na ňou predostretú argumentáciu. Ministerstvo spravodlivosti v napadnutom oznámení uviedlo, ktoré skutočnosti boli predmetom posúdenia, jeho právny názor na uvedené skutočnosti, postoj k sporným skutočnostiam, ako aj výslednú úvahu, v ktorej sa stotožnilo so spôsobom, ako hodnotil dôkazy vo veci samej krajský súd. Samotná skutočnosť, že sťažovateľka sa nestotožňuje s právnym názorom ministerstva spravodlivosti, v konkrétnom prípade nemôže podľa ústavného súdu zakladať namietané porušenie ňou označených práv (m. m. II. ÚS 161/2016).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky obsiahnutými v sťažnostnom petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. septembra 2016